

D Z I E N N I K

Departamentowy Płocki.

N.º 60.

Dnia 23. Listopada 1811.

To promote the common welfare.

Ad Smith.

Frederyk August

z Bożej Łaski Król Saski, Xiążę Warszawski, etc. etc.

Wszem w obec i każdemu z osobna, komu o tém wiedzieć należy, wiadomo czyniemy.

Jak tylko uporządkowanie nowo wcielonych departamentów i zbliżające się dokonanie wyboru Posłów i Deputowanych na seymikach i zgromadzeniach gminnych Nam dozwoliły; spieszemy zwołać na posiedzenie seymowe Posłów i Deputowanych tak dawniey, iako i nowo obranych. Jakoż niniejszym listem uniwersałem Naszym, zwołujemy Was zaszczytami zaufaniem współ obywateli Posłowie i Deputowani, abyście na dzień trzeci miesiąca Grudnia r. b. w mieście Naszém stołeczném Warszawie niezawodnie stawili się.

Stosownie do obnowy § 12. dekretu Naszego w dniu 9. Stycznia 1809. zapadłego i porządek seymu przepisującego, złożyć macie w dniu wyżej wyrażonym w Senacie zaświadczenia prawnego wyboru, czyli Łauda podpisane przez Marszałka seymiku, lub obywatela przyzującego respective.

Dnie szósty i siódmy tegoż miesiąca Grudnia stosownie do § 21 wyżej wzmiankowanego dekretu, przeznaczamy na odbycie rugów.

Obrady zaś seymowe w dniu dziewiątym wspomnianego miesiąca Grudnia r. b. zaczęte mieć chcemy i aby zaczęte były, postanawiamy.

Z miłą uczuciem przypominamy sobie pierwsze seymu posiedzenie. Wystawia nam bowiem obraz rzadkiéj iedności i prawdziwéj miłości oyczyzny.

Ożywiony przykładem swych Posłów naród, nierozzerwanym zgody połączony węzłem, opart się mężnie i wytrwał z stałością burzę przemijającą, która zaledwie się posiedzenie seymowe ukonczyło, na kray niespodzianie spadła. W naysprzyemniejszy chwalebnych usiłowań nagrodzie, zyskali za sprawą zwycięstw Wielkiego Napoleona obywatele sześciu dawnych departamentów, połączenie się pod berłem Naszém z bracią kraiu nowo wcielnego. Nabyta z tą sława, pomnożone siły Państwa, nowym do wytrwania powinny być bodźcem. Nam niepłonną czynią otuchę, że i to powtórne seymu zgromadzenie, w równie czystych ustalenia dobra kraiu zamiarach zebrane, pomyślnym skutkiem uwienzione zostanie.

Znane są boleśnie sercu Naszemu dolegliwości kraiu. Wszystkie Nasze prace

łożeniny na wyszukanie najłagodniejszych do ich usunięcia środków, niepuszczając z oka, ani przyniesienia ulgi w ciężarach, ani zaprowadzenia oszczędności w wydatkach.

Cieszymy się nadzieją przyjemnego troskliwych prac Naszych owoc, wsparci przez wspaniałe Szlachetnego Narodu usiłowania; ich widok postawi go zarazem godnym dalszych przychylnych względów tego Wielkiego Bohatera, który nadał mu byt i jestestwo.

Wszystkich w ogóle i każdego w szczególności zapewniamy Was o Królewskiej Naszej Łasce.

Dan w Pałacu Naszym w Warszawie, dnia 12. Listopada 1811.

FREDERYK AUGUST,

(L. S.)

przez Króla: Min. Sekr. Stanu Stan. Breza.

Minister Spraw Wewnętrznych: J. Łuszczewski.

Uniwersał zwołujący Posłów i Deputowanych na sejm.

Prefekt Departamentu Płockiego.

Reskrypt JW. Ministra spraw wewnętrznych do JW. Prefekta departamentu Kaliskiego wydany, w słowach:

Minister spraw wewnętrznych

Odpowiadając na przełożenie W. Prefekta departamentu Kaliskiego w dniu 11. b. m. do siebie uczynione zapytaniem: iak sobie ma postąpić, kiedy gospodarz domu, w którym Oficer ma przeznaczoną kwatere, nie jest w stanie dostawić tyle meblów, ile dekretem Najjaśniejszego Pana jest przepisano, zwłaszcza dla Oficerów wyższej rangi, oświadcza: iż gdy dekret Najjaśniejszego Pana z dnia 5. Lipca r. z. stanowiący przepis kwaterunku dla woyska, nieupoważnia miała czynienia składek na kupienie meblów, by domy prywatne, na kwatery przeznaczone, onemi opatrzone zostały; każdy więc właściciel w stosunku tylko do możliwości majątku swoiego, pokoje potrzebnymi meblami opatrzy.

W Warszawie dnia 24. Października 1811.

J. Łuszczewski.

dla stosowania się do onegoż i wiadomości tak osob kwaterowaniem woyska trzgniących się, iako też właścicieli domów kwaterek ponoszących, w dzienniku departamentowym umieszczam.

W Płocku, dnia 14. Listopada 1811.

R. Rembieliński.

Plichta, S. j.

Prefekt Departamentu Płockiego.

W skutek reskryptu JW. Ministra skarbu z dnia 31. Października r. b. względem kursu zagranicznych złotych i srebrnych pieniędzy, podług którego takowe w kasach publicznych przyjmowanemi być mogą, wydanego, uwiadomiam niniejszem publiczność: iż tabella ewaluacyyna, pod dniem 18. Marca r. b. w Numerze 26 dziennika departamentowego umieszczona, stanowiąca kurs zagranicznych pie-

niędzy, zupełnie w wszystkiem jest utrzymana, z tą iedyną różnicą: iż dwa gatunki billonu Pruskiego, te iest: srebrniki i dydki dekretem Nayiasniejszego Pana z dnia 12. Czerwca r. b. zredukowanemi zostawszy, pierwsze na cztery, drugie zaś na trzy grosze, stosownie do tegoż dekretu Nayiasniejszego Pana tylko do dnia 31. Grudnia r. b. w kasłach kraio wych przyymowanemi będą.

Ostrzegam oraz publiczność: iż lubo w pomienionéj tabelli ewaluacyynéj nie-masz wzmianki o miedzianych pieniądzech Pruskich; wszystkie iednakże kasły pu-bliczne odebrały zalecenie przyymowania takowych pieniędzy, według ustaw i zwy-czaiów do tych czas trwających, do dnia 31. Grudnia r. b. od 1go zaś Stycznia 1812 i te miedziane pieniądze w żadnéj opłacie publicznej przez Kasłyerów przyymo-wanemi być nie mogą.

Niniejsze obwieszczenie, w dzienniku departamentowym umieszczone, Woyci i Burmistrze po gminach zwykłym sposobem ogłosić i że się tak stało, przed Pod-prefektami udowodnić są obowiązani.

W Płocku, dnia 15. Listopada 1811.

R. Rembieliński.

Plichta, S. j.

Prefekt Departamentu Płockiego.

Odwolując się do urzędzenia mego pod dniem pierwszym tego miesiąca wyda-nego, kterém iest zabronione używanie na pokarm mięsa z bydła chorobą dotknię-tego, gdy bydź może: iż mniéy uważni, mimo narażenia swego zdrowia przez ten sposób na niebezpieczeństwo, szukać będą sposobów, aby zachorzałe bydło na kon-sumpcyą obrocic mogli; przedsięwziętem następnie ostrzedź publiczność, że żadne bydło rżnięte bydź niemoże, ktorego właściciel niebędzie opatrzonej w świadectwo: iż iest zdrowe i pochodzi z miejsca wolnego od zarazy bydła. W skutek czego każdy, kto bydłé iakie zarznąć chce, obowiązany iest złożyć zaświadczenie od miej-scowéj policyynéj zwierzchności, iż iest zdrowe i że w miejscu tém żadna zaraza bydła nie exystuje; gdyż w przeciwnym przypadku rznąć mu bydłęcia dozwołoném niebędzie.

Burmistrze tylko i Woyci dopełniając ściśle niniejszego urzędzenia, naywiększą w wydawaniu podobnych świadectw, (które bezpłatne bydź mają) zachowaią skrupulatność; gdyż w każdym wypadku, nietylko szkody z tąd wynikłe wynagrodzić będą przymuszeni, ale nadto do odpowiedzialności z urzędu swego pociągnięci zostaną.

Urządzenie takowe, w dzienniku departamentowym umieszczone, Burmistrze i Woyci po gminach swych ogłoszą i że się tak stało, przed Podprefektami udowo-dnić mają.

W Płocku, dnia 29. Października 1811.

R. Rembieliński.

Plichta, S. j.

Prefekt Departamentu Płockiego.

Wzywam niniejszém z zamieszkania niewiadomych, a według wskazania władz weyskowych, w departament méj administracyi powierzony weszłych zoł-

nierzy ańszytowanych, a przez Rząd Francuzki pensją łaskawą wyznaczoną sobie mających, iako to: a) Mateusza Wandałowskiego, b) Antoniego Burzynskiego; aby niezwłocznie przed Podprefektami właściwemi stawili się i tamże papiery, udowodniające należność onym pensji przez Najjaśniejszego Cesarza Francuzów zapewnionej, złożyli; w przeciwnym bowiem przypadku, wszelką wynikłą zwłokę wypłaty ich należności iedynie swęj winie przypisać będą musieli.

Niniejsze obwieszczenie, aby tém prędzëj Interessentów wiadomości doszło, zwyczajnym sposobem WW. Woytom i JPP. Burmistrzom w gminach właściwych ogłosić i przed WW. Podprefektami udowodnić niniejszëm polecam.

W Płocku, dnia 18. Listopada 1811.

R. Rembieliński.

Plichta, S. j.

Prefekt Departamentu Płockiego

do wszystkich Burmistrzów i Woytów departamentu Płockiego.

Ostrzegłem WW. Panow przez zarządzenie moje z dnia 5. Sierpnia r. b. w Numerze 45. dziennika departamentowego umieszczone: że ich, iako Urzędników gminnych, Podprefekci wezwać nieli prawo do ułożenia i zapewnienia tabell gminnych, (ktorych załączyłem był drukowane wzory) obeymujących stan pozostałych przeszłorocznych w ziarnie i paszy zapasów, iako też tegorocznych zbiorów i porównania razem złączonych z potrzebą mieyscową, na utrzymanie ludzi, inwentarza i wywiązanie się Rządowi z należnych tego rodzaju dostarczeń, uchwałą seymową wskazanych.

Wiadomości takowéj wierne zebranie, gdy w przyzwoitym dopełnione iest czasie, staie się dostatecznym dla Prefekta departamentem administrującego objaśnieniem o stanie rzeczy, wiele wpływu na działanie iego i przedsięwzięcie mającey, bez czego pozbawionym zostaię sposobów zastosowania i pogodzenia potrzeby kraju z interesem prywatnych, a w czem od czyiegokolwiek bądź podstępny przez urzędową WW. Panow baczność na prawdę, zabezpieczonym być winienem.

W reszcie chociażbyście WW. Panowie moich zamiarow i dążności onych niepomowali, chociażbyście sami własnych zapasów ukrycia odważyli się mieć gorszący zamiar; wymagać iednakże skutku danych WW. Panom przezemnie i Podprefektow zleceń mam prawo. Bo WWPP. Urzędnikami mnie podwładnemi, nie dla próżnego tytułu lub dogodzenia prywatnym widokom przez rozciąganie swęj władzy administracyney krajowey nad włóścianami, przez Monarchę ustanowionemi i przez kogo z prawa należało, nominowanemi iestecie; przeto też za wynikające z zaniedbania zwierzchnich zleceń czyiegokolwiek bądź szkody i nieudogodnienie woli Rządu staniecie się i będziecie odpowiedzialnemi.

Oświadczając publicznie przez dziennik departamentowy temu, kto ią zastrzyżył, agagę, o znaymuie razem: że wydał do Podprefektow przynależne rozkazy, ażeby względem nieposłusznych zwierzchnim zleceniom, przymusznych użyli krokow i ażeby niepełniących obowiązkow urzędowych do rościągnięcia służbowey, porządkowey kary mnie bez zwłocznie przedstawili.

W Płocku, dnia 20. Listopada 1811.

R. Rembieliński.

Plichta, S. j.

Dozór Szkólny Departamentu Płockiego.

Wyczytując Dozor z największém ukontentowaniem z raportu komunikowanego sobie w dniu 5. Października b. r. iak zacny skład Dozoru szkolnego miejscowego parafii Pniewskiej, w powiecie Pułtuskim zaszczycił się duchem czynności obywatelskiej w dopełnionym przykładnie obowiązku dozoruowania szkoły tamtejszej; poczytuie sobie za przyjemną powinność udzielić tej interesownej wiadomości dla obywatelów wszech klas departamentu, aby tak znakomite członki pomienionego Dozoru szczegolniey: W. były Sędzia pokoju Gniewosz, iako też J. X. Maciej Jakacki Wikary miejscowego kościoła, za gorliwe staranie około dobra teyże szkołki łożone, odebrali należną wdzięczność i sprawiedliwość i szanowna publiczność obywatelska widziała, iak piękne owoce z chwalebnej ustawy Izby Edukacyney, rozszerzenie światła pomiędzy ludem naszym w zamiarze mającey, na przyszłość gotują się; byleby powszechny wzgląd obywateli takowe widoki wszędzie podobną chęcią, iak w powiecie Pułtuskim podsycać raczył. Rzeczona zaś wiadomość naylepiey się wyda w szczegółach komunikowanego raportu, który się tym końcem załącza poniżej w całej swey osnowie.

Płock, dnia 30. Października 1811.

R. Rembieliński.

Plichta, S. j.

Dozor miejscowy szkołki elementarney w powiecie Pułtuskim.

Niedobyta potrzeba zaradzenia rychłego wybudowania domu szkolnego, w całym swoim zgromadzeniu Dozor, bo z członkow sześciu złożony, w miejsce zwykłe obrad i posiedzen

a. zgromadziwszy się, do ułożenia nowey repartycyi na rok bieżący 1811. podług przepisow naywyższej Izby Edukacyney na cztery klasy podzieliwszy familie, towarzystwo szkolne składające, przystąpił;

b. Wsie inne do zwozki cegły, zaś inne do dostawienia kamieni, gliny, piasku, wody, inne do zwozki drzewa przez traczów na boru wytartego przeznaczył;

c. Nizey podpisanemu ogół tej fabryki, iako to: ugodzenie wszelkich majstrow polecil i do zawierania z niemi kontraktów, kupienia 10,000. cegły upoważnil, moc wydawania paletow do składki pieniędzy, onych odbierania, kwitowania, expensy potrzebnych czynienia, z obowiązkiem późniey złożenia kontraktów i kwitów, niemniej wydawania paletów na robotników do majstrow, aby się robota ta siegle i spieszno odbywała, nadał;

d. Ze takowa fabryka, mimo ogolnego Dozorcy, wymagała szczegolnego, któryby robotników pilnował, rejestra fur, ludzi, sztuk drzewa, balików, tarcic, cegły i t. d. utrzymywał; więc aby przy zbliżającej się porze żniw, po odbytych wprzod examinie publicznych JP. Nauczyciel dozorem tej fabryki szczegolnym trudnił się, zadeklarował i w tym to względzie dzien 14. Lipca r. b. to jest: co nie dziela rezolucyą Dozor swej do publicznego uczniow tej szkołki popisu zadecydował i na tym obrady swoje i posiedzenie zakonczył.

Zostało podług powyższych rezolucy w większey części dopełnioném. Podług repartycyi Dozoru swojego już z wsi dziedzicznych za rok 1811. całkowicie skła-

dka odebrana i wyexpensowana, zaś z wsi sześciu narodowych, do tego towarzystwa należących, lubo już palety wydane, dotąd jeszcze nie złożona. Tracz, cieśla, mularze i stolarz ugodzeni, cegła i wapno kupione, majster tracz swą robotę ukończył, cieśla i mularze w krotce ukończą, stolarz swą robotę rozpoczyna.

Co zaś do publicznego popisu, iak następuje: Po dwa kroć z ambony dzień ten, iak wyżej 14. Lipca niedziela był ogłoszony do publicznego popisu, iuż to, aby lud będący na nabożeństwie parafialnem, był oraz widzem popisujących się uczniów, iuż to, iżby przynajmniej tym sposobem rodzice niechętni zachęcali się do oddawania dzieci do szkoły, dzieci zaś patrząc się na sobie równych, tém prędzej kwapili się do szkoły.

A tak o godzinie trzeciej z południa, gdy się Dozor z członków pięciu złożony, w miejsce zwykłych posiedzeń zgromadził, za daniem znaku w dzwonek szkolny, uczniowie wraz z JP. Nauczycielem poszli (że dla szczupłego domu, w którym się nauki dawały, to nastąpić przyzwolicie niemogło) do kościoła, i tam przyrządzony na to stołik w śród kościoła, na którym akt organizacyi teyże szkoły, przepisy naywyższej Izby Edukacyney, instrukcyja dla Dozoru miejscowego, niemniej wszelkie akta, rezolucye Dozoru swiego, rejestra percepty i expensy z roku zeszłego złożone były (zwolnieniem odczytaniem każdemu z osób Towarzystwo Szkolne składających. W pół kole otoczywszy, przybycia Dozorcow z licznem zgromadzeniem obywatelstwa obojey płci, z gośćmi z innych parafii przybyłych, iako i dość znaczney liczby osob stanu włościańskiego oczekiwali.

Popis ten zagaionym został mową nieco przydłuższą, przekonywającą przytomnych: Co to iest nauka. Jaka iey ważność i szacunek, niemniej iakie to skutki z nauk wypływają. (Mowa ta przy aktach dozorczych tey szkoły znajduje się)

Po takowey ukonczoney, przystąpił Dozor do popisu publicznego podług pytań, przez JP. Nauczyciela na to ułożonych i w kilkunastu exemplarzach napisanych i rozdanych.

Odpowiadał dość śmiało każdy z uczniów dostatecznie na pytania z nauki religynny. Popisywali się ciż uczniowie, mówiąc z pamięci bez załknięcia, czego się uczyli z elementarzów zwyczajnych. Inni dali dowody czytania tak drukow iako i pism, rachunków, syllabizowania, każdy w miarę swiego stopnia, czego się uczył. Co zaś iest osobliwsza i czego P. Dozorowi Powiatowemu niedonieść nie można: iż Adam Woyciechowski z liczby uczniów 60 najmłodszy, bo rok piąty wieku swiego liczący, dostatecznym czytaniem i początkowem pisaniem zadziwił całą przytomną publiczność. Wraz wszystkim uczniom rozdane obrazki zostały, zaś dwoygu naysilniejszym: Piotrowi Masłowskiemu z wsi Czyny i Maryannie Mrozownie z Gładczyna narodowego w nadgodę pilności książeczki porządne, na to umyślnie sprawione, rozdane zostały.

Po ukonczeniu popisu takowego, Dozor swoy krodką odezwą tak JP. Nauczycielowi Łaskowskiemu, iako i uczniom swoje ukontentowanie prawdziwe oświadczył, natychmiast czas, tak zwany wakacye, ogłosił z mocnem zaleceniem, iżby co niedziela i święto wszyscy uczniowie znajdowali się w szkole, aby nieprzepominali tego, czego się nauczyli w ciągu nauk; co też dopełnić starali się. Zaś dzień pierwszy Września zadeklarowanym został, iako dzień rozpoczynający ciągłą ich naukę, i lubo ten czas ieszcze iest zbiorowy i gospodarski, gdzie znaczna trudność

Ma opatrzone dzieci w potrzeby do życia posyłać do szkołki, przecież już zgromadzonych do dziś jest liczba trzydzieści.

W Pniewie, dnia 20. Września 1811.

X. M. Jakacki, Z. P. D. S.

Podprefekt Powiatu Przasnyskiego.

Mając sobie pod dniem 22. z. m. doniesiono respective przez WW. Woytów: iż w gminach powiatu niniejszego, poniżej wyrażonych, przytrzymane są konie, iako to:

1. w gminie Bartnik, parafii Janowskiej, wsi Zdzywniu dwa wałachy, złodzieiowi odebrane, siedm lat stare, wzrostu pomiernego, maści jeden karey, drugi gniadey;

2. w gminie Opinogory Francuzkiej: kon gniady, wzrostu miernego, lat 10 mający, na paśniku we wsi Pomorzu teyże gminy ujęty, i tam dotąd znaydujący się;

3. w gminie Łysakowskiej, ujęta klacz gniada, wzrostu miernego, nogi zadnie poł kolana białe mająca, 10 lat stara; uwiadomiam więc każdego, ktoby się czuł byż właścicielem koni wymienionych, iżby się do W. Woyta respective gmin rzeczonych zgłosił, a własność swoją, za złożeniem przyzwoitey legitymacyi i zwroceniem kosztów słusznie należeć się mogących, odebrać może.

W Przasnyszu, dnia 4. Listopada 1811.

Zielinski.

Kommyssya Examinacyyna

przy Trybunale cywilnym I. Instancyi departamentu Płockiego.

Mając sobie dekretem Najjaśniejszego Pana w Warszawie na dniu 14. Października 1811. wydanym polecone odbieranie kwalifikacyi od zgłaszających się na urzędy Komorników przy Trybunale, iako też przy Sądach pokoju Kandydatów, a będąc codziennie czynnościami Sądowemi zatrudnioną, nie jest wstanie każdemu szczególnie zgłaszającemu się Kandydatowi uczynić satysfakcyi; dla lepszej więc dogodności swej, a tém większej dla tych, ktorzyby powyższy urząd osiągnąć sobie życzyli, umyśliła w téj mierze pewne wyznaczyć dni, to jest: dzień 21. Listopada, 12. Grudnia r. b. i dzień 7. Stycznia roku przyszłego 1812. na ktore dni wszystkich, mających chęć kwalifikowania się do powyższego urzędu, niniejszém wzywa. Niemniej ostregając: iż w terminach tych legitymacye względem dawniejszego urzędowania

konduity i kaucyi dekretem Najjaśniejszego Pana wskazane, złożone i udowodnione bydz winny.

W Płocku, dnia 13. Listopada 1811.

Chmielewski.

Prokurator Królewski,

przy Trybunale cywilnym I. Instancyi departamentu Płockiego.

Rząd nasz rożciągając troskliwą nad wszyfikiem opiekę, chce utraconą przez zbieg politycznych okoliczności bibliotekę Załuskich, ile możności nadgrodzić, a następnie oświeceniu publicznemu kosztowny wystawić pomnik. Tym końcem zlecił mi staranie się o zbiór ksiąg i manuskryptów. Niepotrzebuję wystawiać ważności tego zamiaru; bo Polak każdy czuć jest zdolny spływające z tąd na ogół korzyści i w tak pięknym zawodzie nikomu uprzedzić się niedozwoli. Wzywam przeto wszyfikich, iakiekolwiek zbiory ksiąg i rękopismów posiadających, aby mi specyfikacją nadesłali i te z nich, które się do biblioteki krajowej przydadzą, ieżli dobrowolney ofiary uczynić niemoga, za proporcjonalną nadgodrę odstąpić raczyli. Czekam pomyślnego skutku moiey odezwy, aby każdemu, kto się do dobra powszechnego przyczynić zechce, przed tronem mądrego Monarchy chlubne dane bydz mogło świadectwo.

W Płocku, dnia 9. Listopada 1811.

Turcki.

Bielski, S.

W Wyszogrodzie, mieście powiatowém departamentu Płockiego znaydują się u Fary dwa dzwony. Pierwszy, obeymuie cyrkumferencyi półpięta łokcia, dyamentru półtora łokcia, do użycia zupełnie zdatny; drugi mnieyszy obeymuie cyrkumferencyi dwa łokcie, dyamentru trzy ćwierci łokcia, trochę napęknięty. Te oba dzwony będą sprzedane przez publiczną licytacją dnia 15. Stycznia 1812. Zapraszają się na ten termin wszyscy ochotę miiący nabyć takich dzwonow.

Wyszogrod, dnia 21. Października 1811.

X. Łęski, Prob. Wysz.

Przeftroga. W namerze poprzednim dzienniku departamentowego, na stronie przedostatniej w wierszu 1. czytay „ustawa, zamiaft ustanowa“ tudzież w dodatku na stronie przedostatniej w wierszu 16. „woyskowego, za miast z woyska.“